

3.0 KEPERLUAN DASAR PERBANDARAN NEGARA, 2006

BAB 3.0: KEPERLUAN DASAR PERBANDARAN NEGARA, 2006

3.1 Dasar Perbandaran Negara

Dasar Perbandaran Negara, 2006 - 2015 (DPN 2006) telah diluluskan pada tahun 2006. DPN 2006 ini terpakai di kawasan bandar Semenanjung Malaysia dengan memberi tumpuan kepada enam (6) teras utama. Teras ini menggariskan strategi ke arah mewujudkan bandar yang selamat, bersistematik, moden dan menarik.

Teras-teras utama adalah seperti berikut -

- Teras 1 :** Pembangunan Perbandaran yang Efisien dan Mampan;
- Teras 2 :** Pembangunan Ekonomi Bandar Yang Kukuh, Dinamik Dan Berdaya Saing;
- Teras 3 :** Sistem Pengangkutan Bandar Yang Bersepadu Dan Efisien;
- Teras 4 :** Penyediaan Perkhidmatan Bandar, Infrastruktur Dan Utiliti Yang Berkualiti;
- Teras 5 :** Pewujudan Persekitaran Kehidupan Bandar Yang Sejahtera Dan Beridentiti; dan
- Teras 6 :** Tadbir Urus Bandar Yang Efektif

Sebanyak 30 dasar dan 201 langkah pelaksanaan telah digubal yang merangkumi aspek-aspek penting dalam perancangan, pembangunan dan pentadbiran bandar-bandar di negara ini. Dalam melaksanakan dasar, strategi dan langkah dalam DPN 2006 sejak tahun 2006, beberapa masalah telah dikenalpasti iaitu -

- i. Agensi *custodian* DPN 2006 tidak jelas;
- ii. Tiada panduan atau kajian khusus terhadap mekanisme pelaksanaan DPN 2006;
- iii. Kurang keupayaan kewangan untuk melaksanakan DPN 2006;
- iv. Kekangan perundangan bagi agensi pelaksana;
- v. Tenaga pakar, sumber manusia dan teknologi yang terhad;
- vi. Agensi pelaksana mempunyai program masing-masing;
- vii. Kurang penglibatan dan kesedaran orang awam; dan
- viii. Halangan fizikal, contohnya penawaran tanah dalam bandar sangat terhad.

Dalam tempoh pelaksanaan 2006-2015, DPN 2006 telah berjaya melaksanakan 32 langkah, manakala 46 langkah lagi masih dalam pelaksanaan.

Hasil pelaksanaan DPN 2006 yang utama adalah seperti berikut -

- i. Mewujudkan Garis Panduan Proses Permohonan Perancangan dan Pembangunan;
- ii. Menubuhkan Pusat Setempat (One Stop Center - OSC) di seluruh negara dan ditempatkan di PBT bagi memudahkan permohonan kebenaran merancang di bawah Akta 172; dan
- iii. Mewujudkan Sistem Maklumat Bandar melalui Kajian Profil Bandar (KPB) 2009 dan KPB2 (2013) yang merangkumi 249 buah bandar.

Setelah sembilan (9) tahun DPN 2006 dilaksanakan dan tempoh perancangan telah tamat iaitu tahun 2015, maka DPN 2006 telah disemak semula bagi menghasilkan DPN2.

3.2 Dasar Perbandaran Negara Kedua (DPN2)

Dasar Perbandaran Negara Kedua, 2016 - 2025 (DPN2) disediakan bagi meneruskan langkah-langkah DPN 2006 yang masih belum dapat dilaksanakan sepenuhnya. DPN2 telah mengambil kira perkara-perkara berikut:

- i. Dasar-dasar terkini Kerajaan Persekutuan dan Negeri;
- ii. Isu-isu perbandaran semasa;
- iii. Wawasan Negara;
- iv. Rancangan Malaysia Ke-11; dan
- v. Dasar-dasar dan polisi-polisi luar negara yang disediakan seperti *Eco2 Cities*, *COP15 Copenhagen*, *The Sustainable Development Goals* (SDGs), *The Global Competitiveness Report* dan lain-lain yang berkaitan. (Rujuk Rajah 3.1 dan 3.2).

2006

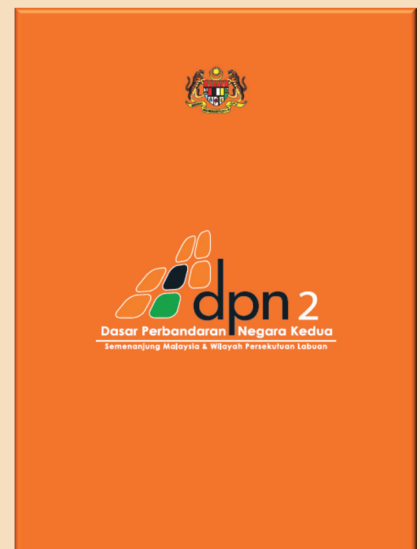
DPN 2006

Kawasan Kajian:
Semenanjung Malaysia

Tempoh Perancangan

2006 - 2015

2016

DPN2

Kawasan Kajian:
Semenanjung Malaysia & Wilayah Persekutuan Labuan

Tempoh Perancangan

2016 - 2025

Rajah 3.1: Dasar Dan Polisi Yang Diambilkira Dalam Pembentukan DPN2

Rajah 3.2: Matlamat Ke-11: Sustainable Development Goals (SDGs)

MATLAMAT KE- 11 - *SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS* (SDGs)

MEMASTIKAN BANDAR-BANDAR DAN PENEMPATAN MANUSIA YANG INKLUSIF, SELAMAT, BERDAYA TAHAN DAN MAMPAN

1. Memastikan akses untuk semua bagi aspek perumahan yang mencukupi, selamat, berpatutan dan dilengkapi dengan perkhidmatan asas.
2. Menyediakan akses kepada sistem pengangkutan yang selamat, murah, mudah dan mampan untuk semua, meningkatkan keselamatan jalan raya, terutamanya mengembangkan perkhidmatan pengangkutan awam, dengan perhatian khusus kepada keperluan bagi golongan lemah, wanita, kanak-kanak, orang kurang upaya dan orang tua.
3. Meningkatkan aspek perbandaran yang inklusif dan mampan dan keupayaan untuk penyertaan, integrasi dan perancangan serta pengurusan mampan bagi petempatan manusia di semua negara.
4. Mengukuhkan usaha untuk melindungi dan menjaga warisan budaya dan warisan semulajadi di dunia.
5. Mengurangkan jumlah kematian, bilangan orang yang terjejas dan kerugian ekonomi relatif terus kepada keluaran dalam negara kasar (KDNK) global yang disebabkan oleh bencana, termasuk bencana yang berkaitan dengan air dan tumpuan perlindungan kepada orang miskin serta orang yang terjejas.

Sumber: United Nations - Universal Sustainable Development Goals, 2015

Taman Tasik Taiping, Perak

Pernyataan Dasar DPN2 ialah -

PERNYATAAN DASAR

Memandu Dan Menyelaras Perancangan Dan Pembangunan
Perbandaran Yang Mampan Dengan Penekanan Terhadap Keseimbangan
Pembangunan **Fizikal, Alam Sekitar, Sosial** Dan **Ekonomi Negara**

Suruhanjaya Dunia mengenai alam sekitar dalam Laporan Bruntland, 1987 mendefinisikan pembangunan mampan sebagai “pembangunan yang membolehkan generasi semasa memenuhi keperluannya tanpa mengabaikan keperluan generasi akan datang dalam memenuhi keperluan mereka”.

Mampan dalam DPN2 meliputi aspek fizikal, alam sekitar, sosial dan juga ekonomi. Bandar Mampan yang dimaksudkan ialah pembangunan fizikal sesebuah bandar yang dilaksanakan secara optimum berdasarkan kepada keperluan penduduknya tanpa mengabaikan aspek kawalan alam sekitar yang mana faedah dari pembangunan dan perkembangan ekonomi bandar tersebut dapat dirasai oleh semua golongan masyarakat termasuk golongan kanak-kanak, golongan belia, warga emas dan juga orang kurang upaya (OKU) yang hidup dalam suasana yang harmoni dan bersatu padu.

KL Sentral, Kuala Lumpur

Hasil persetujuan antara agensi pelaksana, agensi sokongan dan agensi pemantau, maka jelaslah agensi-agensi ini akan mengemukakan senarai semak untuk dimasukkan sebagai tugas rasmi agensi masing-masing dan yang perlu diluluskan oleh pihak yang berwajib. Ini penting bagi memastikan keupayaan kewangan dan tadbir urus yang baik dapat diamalkan (Prinsip 1) agar DPN2 berjaya dilaksanakan demi kesejahteraan rakyat dan tidak mengulangi kelemahan pelaksanaan yang terdahulu. Penerangan terperinci mengenai Visi dan lima (5) prinsip DPN2 dijelaskan dalam Bab 4.0 dan 5.0 yang mana visi dan prinsip tersebut akan dijadikan sebagai kerangka perbandaran di Malaysia.

CARA-CARA PENGGUNAAN DPN2

- 1 Setiap agensi yang terlibat perlu merujuk kepada DPN2 untuk definisi bandar dan menggunakan konsep had sempadan bandar dalam menentukan pembangunan di bandar masing-masing;
- 2 Agensi pemantau, agensi pelaksana dan agensi sokongan perlu merujuk kepada semua tindakan yang telah ditetapkan di dalam setiap prinsip bagi memudahkan pelaksanaan di bandar masing-masing;
- 3 Setiap PBT boleh menyemak hierarki bandar masing-masing di Pelan Hierarki Bandar bagi setiap negeri yang mana hierarki bandar tersebut berdasarkan unjuran penduduk pada tahun 2025.